

Arbejdstilsynet
Landskronagade 33
2100 København Ø

**Arbejds miljørådets
sekretariat**
Landskronagade 33
2100 København Ø
Tel +45 72 20 85 17
post@amr.dk
www.amr.dk

Den 4. juni 2024

Til Arbejdstilsynet

Udtalelse fra Arbejds miljørådet om udkast til Arbejdstilsynets bekendtgørelser for autorisationsordning for nedrivning af asbest mv.

Arbejds miljørådet har efter anmodning fra Arbejdstilsynet nedsat regeludvalg til behandling af Arbejdstilsynets udkast til bekendtgørelser til etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale mv.

Regeludvalget har afholdt møde den 22. april 2024.

Regeludvalget har haft følgende sammensætning:

FH-fællesskabet

Anne Helbo Jespersen, FH
Flemming Hansen, 3F
Allan Leegaard, BAT-kartellet
Allan Snitker, Blik- og Rørarbejderforbundet
Lene Christiansen, Dansk EI-forbund

DA-fællesskabet

Jens Skovgaard Lauritsen, DA
Mette Møller Nielsen, DI
Søren Eggert Beck, DI
Katrine Nordbo Jakobsen, TEKNIQ Arbejdsgiverne
Charlotte Friis, Dansk Erhverv

Arbejdstilsynet som sekretariat

Ina Jochimsen, formand
Lis Morthorst Munk
Johannes Rytter Dethlefsen
Jannie Frydenborg Hansen
Inge Marie Edelskov, referent

1. Arbejdsmiljørådet har haft nedsat regeludvalg til behandling af Arbejdstilsynets udkast til bekendtgørelser til etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale mv. På den baggrund kan Arbejdsmiljørådet udtale følgende:”

2. Arbejdsmiljørådets generelle bemærkninger

Arbejdsmiljørådet finder overordnet, at regeludvalgets indstilling til Arbejdstilsynets forslag til model for autorisationsordning for virksomheder, som udfører asbestarbejde, er afbalanceret og hensigtsmæssigt opbygget.

3. Arbejdsmiljørådets konkrete bemærkninger til udkast til bekendtgørelser

a) Bekendtgørelse om den fagligt ansvarliges kvalifikationer og uddannelse under autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale

Arbejdsmiljørådet har ingen bemærkninger.

b) Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser

DA-fællesskabet og FH-fællesskabet kan tilslutte sig AT's ændringsforslag om, at § 12 affattes som følger:

”§ 12. Følgende asbestarbejde må kun udføres af personer, der har gennemgået en uddannelse:

- 1) Autorisationskrævende nedrivning af asbestholdigt materiale, jf. [§ 7, stk. 1] i bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet.*
- 2) Nedrivning af indvendigt anvendt asbestholdigt materiale, hvor der er tale om kortvarigt nedrivningsarbejde af mindre karakter, jf. [§ 7, stk. 2] i bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet.*

Stk. 2. Personerne skal være i besiddelse af et uddannelsesbevis. Det fremgår af bilag 6, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af, for der kan udstedes et uddannelsesbevis.”

c) Asbestbekendtgørelsen

Et enigt Arbejdsmiljøråd påpeger, at § 6 og § 7 i udkastet til bekendtgørelsen efterlader virksomhederne med et behov for en tydeliggørelse af, hvilke arbejdsopgaver og under hvilke omstændigheder fuldstændig eller delvis fjernelse eller nedtagning af asbestholdigt materiale er omfattet af krav om autorisation, samt hvorvidt et konkret arbejde er afgrænset ved at være af *”kortvarigt og af mindre karakter”*. For eksempel kan der være behov for en tydeliggørelse i situationer, hvor et arbejde alene omfatter udbæring af asbestforurenede materiale til en container eller ved rengøringsopgaver og ved relevante [typiske eller gængse] nedrivnings-, reparations- og vedligeholdelsesarbejder.

Arbejdsmiljørådet er opmærksom på, at de juridiske sondringer i reglerne er gjort, men påpeger behovet for en tydeliggørelse over for dem, der skal agere efter reglerne. Arbejdsmiljørådet er enige om, at dette subsidiært bør beskrives og afgrænset entydigt i en AT-vejledning samt på anden vis.

Arbejdsmarkedets parter i Arbejdsmiljørådet stiller sig naturligvis til rådighed til at bidrage til dette arbejde.

4. Øvrige bemærkninger

Et enigt Arbejdsmiljøråd foreslår, at Arbejdstilsynet så tidligt som muligt i 2024 kommunikerer tydeligt, hvad den justerede bekendtgørelse og autorisationsordningen vil få af betydning for virksomheder og medarbejdere, herunder dem, der skal varetage rollen som fagligt ansvarlig. I denne kommunikation bør der, som også fremført ovenfor, være en tydelig beskrivelse af undtagelser for autorisation, så både virksomheder og medarbejdere har mulighed for at efterleve de nye regler.

Et enigt Arbejdsmiljøråd påpeger, at der er behov for, at SIK og AT udarbejder og formidler til arbejdsmarkedets parter en tidsplan, der gælder indtil den 1. januar 2025, hvor ordningen er planlagt til at træde i kraft.

DA-fællesskabet stiller sig skeptisk overfor den planlagte ikrafttræden af ordningen, allerede den 1. januar 2025. Den planlagte ikrafttræden kan forventes at indebære et betydeligt tidspres for virksomheder, uddannelsessteder såvel som myndighederne. Det vil dermed stille virksomheder, der i efteråret 2024 skal byde på arbejde med fjernelse af asbest, som skal starte tidligt i 2025, overfor betydelig usikkerhed om hvorvidt, de vil kunne nå at få meddelt autorisation tidsnok.

5. Arbejdsmiljørådet kan med det ovenfor anførte tilslutte sig, at Arbejdstilsynet udsteder de tre bekendtgørelser.

Venlig hilsen

Anne-Dorte Duedal Stanstrup
Konstitueret sekretariatschef

16. april 2024

Til Arbejdstilsynet

Att: Jannie Frydenborg Hansen

Høringssvar fra AM-PRO til udkast til bekendtgørelser til etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale

AM-PRO finder det betrykkende, at autorisationsordningen konstrueres, så den i videst muligt omfang kommer til at ligne andre tilsvarende autorisationsordninger på el-, gas-, kloak- og gasområderne.

AM-PRO finder dog at konstruktionen dermed bliver ganske kompliceret, idet den reguleres gennem mere end seks forskellige bekendtgørelser. Dette påkalder et stort behov for overskuelige vejledninger fra Arbejdstilsynet og Sikkerhedsstyrelsen.

Til de tre foreslåede Arbejdstilsyns-bekendtgørelser har AM-PRO kun den bemærkning, at der i Bekendtgørelse om den fagligt ansvarliges kvalifikationer og uddannelse under autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale savnes en regulering af omfanget af uddannelsen og en regulering af de krav, som udbydere af uddannelsen, skal leve op til, sådan at bekendtgørelsen kan bidrage til at sikre uddannelsens kvalitet.

Med venlig hilsen

AM-PRO

Anders Kabel, sekretariatsleder, info@am-pro.dk, +45 40 15 74 64

www.am-pro.dk

Postadresse: AM-PRO c/o Arbejdsmiljørådgiverne, H. C. Andersens Boulevard 18, 1553 København V

AM-PRO's medlemsorganisationer:

København, den 17. april 2024

Høringssvar – Høring over udkast til bekendtgørelser til etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale

BL – Danmarks Almene Boliger har den 22. marts 2024 modtaget ovenstående høring over udkast til bekendtgørelser til etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale.

Som anført i BL's høringssvar til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven, så er det afgørende, at der er den nødvendige høje sikkerhed omkring håndtering af asbest. Derfor er det også helt afgørende, at der sikres den nødvendige kapacitet omkring de nye regler, så det undgås, at der skabes uhensigtsmæssige flaskehalse.

Herudover opfordrer BL til, at myndighederne løbende følger implementeringen, herunder fx om udbuddet af autoriserede virksomheder modsvarer efterspørgslen. Det vil give mulighed for nødvendige justeringer i tide, hvis der opstår udfordringer med kapaciteten.

Venlig hilsen

Bent Madsen

Høringssvar: Udkast til bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet

Brancheforeningen Cirkulær takker for muligheden for at afgive høringssvar. Der opstår under læsningen af udkastene til bekendtgørelser nogle tvivlsspørgsmål, som vi håber, at høringsprocessen kan bidrage til en opklaring af.

Må borgere selv udføre asbestarbejde?

I § 1, stk 2 står *Bekendtgørelsen gælder for ethvert arbejde, der udføres for en arbejdsgiver, jf. § 2, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, for arbejde for en arbejdsgiver, der er undtaget i § 2, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø, og for arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver, jf. § 2, stk. 3, i lov om arbejdsmiljø.* Vi formoder derfor, at den ny bekendtgørelse betyder, at borgere uden autorisation ikke selv må udføre asbestarbejde fx i forbindelse med renovering af egen bolig (med de undtagelser som er anført i §5)?

Hvornår ophører håndteringen af asbestholdigt materiale med at være asbestarbejde?

Kommunerne håndterer borgernes asbestaffald. Borgerne tilbydes henteordninger, hvor de kan få hentet deres asbestholdige affald på deres matrikler eller bringeordninger, hvor det kan afleveres på genbrugspladserne. Begge dele under forudsætning af, at det er emballeret.

Vi ønsker en tydeliggørelse af, om håndteringen af asbestholdigt materiale ophører med at betragtes som asbestarbejde, når – i dette tilfælde – affaldet er emballeret? Følgelig, at borgere og ansatte uden autorisation må håndtere emballeret asbestholdigt materiale?

Vi forudsætter her, at affaldet som et asbestarbejde producerer, når dette udføres for en borger af en autoriseret virksomhed, fortsat er borgerens affald, medmindre der er indgået en aftale om, at den autoriserede virksomhed også påtager sig bortskaffelsen af affaldet. Det følger eksisterende praksis i forhold til fx autorisationskrævende el- eller vvs-arbejde.

Med venlig hilsen

Lina Katan

Specialkonsulent, Ph.d.

22. april 2024

Høringsvar fra Byggeriets Uddannelser

Kære Jannie Frydenborg Hansen

Vedr. mail af 22. marts 2024 om høringsbrev relateret til ændringer i:

- bekendtgørelse om fagligt ansvarliges kvalifikationer og uddannelse under autorisationsordning
- bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser
- bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet

Byggeriet Uddannelser takker for muligheden for at afgive høringsvar.

Byggeriets Uddannelser anbefaler:

1. at erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser konkret nævnes i de forslåede ændringer i bekendtgørelserne.
2. at Arbejdstilsynet rammesætter formelle krav til undervisere på asbest-certifikatkurserne:
 - faglærere skal deltage i et årligt faglærerseminar afholdt af Efteruddannelsesudvalget for bygge-, anlæg og industri (BAI) samt Arbejdstilsynet
 - faglærere, der skal undervise på asbest-certifikater, skal selv have gennemført og bestået asbest-certifikaterne
3. at det nuværende 45845 Sikkerhed ved arbejde med asbestholdige materialer, 4 dages certifikatkursus revideres i forhold til kommende ændringer i BEK om arbejdsmiljøfaglige uddannelser og BEK om asbest.

Med venlig hilsen

Mei-Li Huang Carstensen

Uddannelseskonsulent

Direkte telefon: +45 35 87 87 26

mhc@bygud.dk

Byggeriets Uddannelser

Bygmestervej 5, 2. sal

2400 København NV

Telefon +45 35878787

Mail bygud@bygud.dk

bygud.dk

Bank: 3001 – 3136157418

CVR: 27695094

Til Arbejdstilsynet
Att: at@at.dk
Cc: jfha@at.dk

København den 23. april 2024

Høringssvar

Udkast til regler om etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale og andre regler på asbestområdet

Bygherreforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar til de tre udkast til bekendtgørelser på ovennævnte område. Vi har følgende generelle kommentarer.

Vi er overordnet positivt stemt over for autorisationsordningen. Vi bakker som udgangspunkt op om initiativer, der øger kompetencerne blandt aktørerne i byggeriet og sikrer bedre arbejdsmiljø på området.

Vi er imidlertid bekymrede for implementeringen af ordningen, som bør ses i lyset af at der også på andre områder skal implementeres uddannelseskrav, herunder ift. selektiv nedrivning.

Vi finder derfor, at ikrafttrædelse af autorisationsordningen den 1. januar 2025 er optimistisk. Dette særligt taget i betragtning af uklarhed om varighed af godkendelsesprocedurer og at arbejdsmiljøfaglige uddannelser skal være tilgængelige og mulige at gennemføre inden nævnte ikrafttrædelse.

Derfor bør det overvejes, om der bør etableres en overgangsordning eller en længere implementeringsperiode.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, står vi naturligvis til rådighed.

16. april 2024

Fiberbinder ApS' hørings svar til udkast til regler om etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale og andre regler på asbestområdet

Fiberbinder har gennemgået ovenstående udkast til bekendtgørelser og har fundet anledning til at fremsende nedenstående bemærkninger.

Fiberbinder er stor fortalere for den kommende autorisationsordning, og vi har alene bemærkninger, som har til hensigt at forbedre arbejdsmiljøet for de efterfølgende håndværkere, som vi mener bør beskyttes i højere grad, end tilfældet er i dag.

De efterfølgende håndværkere har ikke selv nogen indflydelse på, hvordan nedrivningen og den efterfølgende rengøring efter asbestarbejde er foretaget, og ofte er de ikke klar over, at de arbejder på områder, som er blevet asbestsaneret. Disse tømrere, elektrikere og VVS'ere er derfor dybt afhængige af, at arbejdet og rengøringen er foretaget korrekt, og at gældende arbejdsmiljøregler er overholdt.

Med den kommende autorisationsordning er der mulighed for at skabe en markant forbedring af arbejdsmiljøet for de efterfølgende håndværkere. Det kræver imidlertid, at denne gruppe håndteres mere direkte i de kommende bekendtgørelser, og at der rettes et særskilt fokus på disse tømrere, elektrikere og VVS'ere.

På den baggrund har Fiberbinder følgende forslag:

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser

Bilag 6

Pkt. 3

Det bør gøres til et kvalifikationskrav, at personen skal vide, hvilke aktiviteter fra efterfølgende håndværkere, der kan medføre udsættelse for asbest (fx tømrere, elektrikere og VVS'ere, som efterfølgende skal udføre arbejde på området, men som ikke selv har mulighed for at påvirke rengøringsprocessen).

Bestemmelsen i pkt. 3 kunne fx lde således (tilføjelser understreget):

"vide, hvilke aktiviteter, hos både udførende håndværkere og efterfølgende håndværkere, der kan medføre udsættelse for asbest, og betydningen af forebyggende foranstaltninger for at formindske eksponeringen."

Pkt. 6

Med den nuværende ordlyd er der alene fokus på at mindske spredning af asbeststøv. Det bør gøres til et kvalifikationskrav, at personen ligeledes skal kende til rengøringsprocedurer for at mindske risikoen for, at efterfølgende håndværkere udsættes for asbeststøv.

Bestemmelsen i pkt. 6 kunne fx lyde således (tilføjelser understreget):

"kende til rengøringsprocedurer ved rengøring af arbejdsstedet for at mindske spredning af asbeststøv og for at mindske risikoen for, at efterfølgende håndværkere udsættes for asbeststøv. Ligeledes skal deltageren kende proceduren for dekontaminering."

Nyt pkt. 11

Det bør gøres til et kvalifikationskrav, at personen ved, at arbejdsgiverne har pligt til at sørge for et trygt arbejdsmiljø for efterfølgende håndværkere.

Bestemmelsen i et nyt pkt. 11 kunne fx hentes fra Arbejdstilsynets rengøringsvejledning og lyde således:

"vide at arbejdsgiverne i samarbejde skal sørge for, at efterfølgende arbejde og færdsel i området kan ske uden udsættelse for asbeststøv."

//Fiberbinder,
Morten Einshøj Petersen

Arbejdstilsynet
Att. Jannie Frydenborg Hansen (jfha@at.dk)

Arbejds miljø & Beredskab
Direkte tlf. 27954153
E-mail btfa@hofor.dk
Dato 27-03-2024

Høringssvar vedr.

Udkast til bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet (ny asbestbekendtgørelse).

HOFOR A/S ønsker hermed at afgive høringssvar vedr. ny asbestbekendtgørelse.

Kort om HOFOR og asbest

HOFOR (Hovedstadsområdets Forsyningsselskab) møder dagligt asbest og asbestproblematikker, dels i sin egenskab af bygherre for eksterne entreprenører, dels som arbejdsgiver for det personale, der sørger for driften af de ca. 1500 km fjernvarmeledninger indenfor Københavns kommune.

Asbesten træffer vi helt hovedsageligt som bestanddel af ældre isoleringsmateriale på fjernvarmeinstallationer placeret i kældrene under byens mange ældre ejendomme. Asbestforekomsterne er oftest ukendte, da ejendommene ikke har undersøgt og/eller registreret forekomsten. HOFOR anvender derfor mange ressourcer til kortlægning og fjernelse af asbestholdige materialer inden udførelsen af drifts- og vedligeholdelsesarbejder på installationerne. HOFOR har et internt team af kvalificerede ansatte til at foretage kortlægningen ved at udtage materialeprøver, registrere og formidle resultaterne.

Kommentarer til forslaget til ny asbestbekendtgørelse

I det følgende fremgår HOFORs kommentarer til forslaget:

Bekendtgørelsestekst	Kommentar
§ 6. Ved nedrivning forstås i denne bekendtgørelse fuldstændig eller delvis fjernelse eller nedtagning af asbestholdigt materiale.	Ved prøvetagning fjernes et mindre stykke materiale med henblik på undersøgelse for asbest.
§ 7. Nedrivning må kun udføres af virksomheder, der er autoriseret af Sikkerhedsstyrelsen hertil efter bekendtgørelse om autorisation og godkendelse af fagligt ansvarlige på asbestområdet, jf. § 49 e, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø.	HOFOR foreslår en tydeliggørelse af, at prøvetagning (dvs. "delvis fjernelse" jf. §6) af asbestholdige materialer IKKE er nedrivning, og at prøvetagning derved ikke omfattes af det kommende autorisationskrav.

Bekendtgørelsestekst	Kommentar
	<p>§6 foreslås derfor ændret til</p> <p><i>§ 6. Ved nedrivning forstås i denne bekendtgørelse fuldstændig eller delvis fjernelse eller nedtagning af asbestholdigt materiale.</i></p> <p><i>Stk. 2. Indsamling af prøver med henblik på analyse af, om et givent materiale indeholder asbest, betragtes ikke som nedrivning.</i></p>

Spørgsmål vedrørende høringssvaret bedes rettet til chefkonsulent Henrik Dahl (hdah@hofor.dk, tlf. 2795 4117).

Med venlig hilsen

Bernt Falkenhayn.

Høringssvar til

Bekendtgørelser til etablering af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale

Jeg skriver dette høringssvar da forslaget potentielt kan være en kæmpe belastning for landejendomme og folk med større huse og udbygninger. Forslaget er i bund og grund et fornuftigt, da det sikrer mere korrekt håndtering af asbestplader, men som boligejer med en landejendom med ældre bygninger, som har asbesttage, er det lidt af en bombe. Bare fjernelse af tag på hovedhus og udbygninger i vores tilfælde vil løbe op i ca. 400.000, og så er der ikke engang kommet nyt tag på endnu. Det er desværre ikke et enestående tilfælde, da der er masser af ejendomme rundt om i det danske land, som har tage, som står overfor udskiftning og disse boligejere kommer til at stå med en uoverskuelig regning.

Jeg vil derfor gerne forslå at man åbner op for at private kan tage de lovpligtige kurser omkring asbesthåndtering, og dermed gerne må håndtere deres egne tage. På denne måde vil man sikre at private får den fornødne viden omkring håndtering, og kan tage sig af deres egne tage på forsvarligvis. Samtidig med at man ikke belaster de husejer, som har evnerne og lysten til selv at tage sig af deres bygninger.

Hele pointen med lovforslaget må være at sikre bedre og mere korrekt håndtering af asbestplader, så vi kan få ryddet forsvarligt op i fortidens synder, men det behøver jo ikke at resultere i kæmpe regninger til alle husejere med den her type tag. Derfor håber jeg, at man vil tage forslaget op til revision.

Jeg har vedlagt et link, hvor man kan prøve at regne på prisen for nedtagning af ens eget tag, men som tommelfingerregel skal man regne med ca. 500 kr. pr. kvm tag.

<https://tagreovering.dk/asbesttag/#f1p1>

Med venlig hilsen

Natascha Krogshave
Sallingevej 10, 5750 Ringe
tlf: 22 42 35 78

Jannie Frydenborg Hansen

Fra: Vibeke Petersen (VPE) <VPE@vestfor.dk>
Sendt: 22. april 2024 11:27
Til: Jannie Frydenborg Hansen; Arbejdstilsynet
Cc: Bayram Caglar (BACA); Per Michael Larsen (PMIL)
Emne: Kommentar til høringsvar vedrørende asbest

Til rette i Arbejdstilsynet:

Vestforbrænding har gennemgået det tilsendte materiale omkring ændringer ved håndtering af asbest. Vi har følgende bemærkninger:

Det er uklart, i hvilket omfang at medarbejdere hos Vestforbrænding, der arbejder på en genbrugsstation, er omfattet af de nye tiltag omkring uddannelse.

Opgaven for en medarbejder på en genbrugsstation er at låse op for en asbest container, når en borger kommer med indpakket asbestholdigt materiale. I tilfælde af spild vil medarbejderen være nødsaget til at oprydde herefter. Denne opgave er i forvejen risikovurderet og beskrevet, så håndtering og brug af korrekte værnemidler er præciseret.

Håber at vores bemærkning vil blive taget med i jeres overvejelse.

På forhånd tak.

På vegne af Vestforbrænding.

Med venlig hilsen

Vibeke Petersen
Arbejds miljøleder
Mennesker og miljø

Mobil: +45 21160955
E-mail: VPE@vestfor.dk

Ejby Mosevej 219
2600 Glostrup
Tlf.: +45 44857000

[Databeskyttelse: læs hvordan Vestforbrænding behandler personoplysninger her.](#)